

JEGYZŐKÖNYV,

amely a 2017. június 22-én (csütörtökön)
megtartott Gyermekvédelmi Internet-kerekasztal (a továbbiakban: Kerekasztal) üléséről készült.

A Kerekasztal tagjaiként jelen vannak:

1. **dr. Bene Emese** Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (a továbbiakban: NMHH), a Kerekasztal elnöke
2. **Váradiné Kónya Ildikó** NMHH
3. **dr. Baracsi Katalin** Katolikus Ifjúsági és Felnőttképzési Egyesület; Magyar Jog- és Államtudományi Társaság
4. **Bogdándi Ferenc** Magyar Újságírók Közössége
5. **dr. Csömör Magdolna** Hírközlési Érdekegyeztető Tanács
6. **dr. Dávid Róbert** Belügyminisztérium
7. **dr. Detrekői Zsuzsa** Magyarországi Tartalomszolgáltatók Egyesülete (14 óra 22 perckor érkezett)
8. **Kőrösné dr. Mikis Márta** Informatika-Számítástechnika Tanárok Egyesülete
9. **Mikesy György** Cházár András Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Központ, Diákotthon és Gyermekotthon (14 óra 16 perckor érkezett)
10. **dr. Németh Tibor** Magyar Elektronikus Műsorszolgáltatók Egyesülete
11. **Répás Sándor** Nemzeti Fejlesztési Minisztérium
12. **Szterner Zoltán** Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat Magyar Egyesület
13. **dr. Szilágyi Zsuzsanna** Magyar Lapkiadók Egyesülete
14. **Táler Orsolya** Kék Vonal Gyermekkrízis Alapítvány

Az ülésen nem jelentek meg:

1. **dr. Mayer Erika** Internet Szolgáltatók Tanácsa Tudományos Egyesület; Magyar Tartalomipari Szövetség, Magyar Elektronikus Újságírók Szövetsége
2. **Pintér R. Róbert** Médiaunió Alapítvány
3. **dr. Pócsik Ilona** Önszabályozó Reklám Testület; Reklám Világszövetség; Médiasmart Egyesület
4. **Szabó Gyula** Nemzeti Pedagógus Kar
5. **Takács Imre** Magyar Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatok Országos Egyesülete
6. **Tausz Katalin** UNICEF
7. **Dr. Vass Ágnes** NMHH

Az NMHH részéről jelen vannak:

dr. Németh Gábor jogi elemző, Szabályozáskoordinációs Osztály, a jegyzőkönyv vezetője
Tarcsai Zoltán infomédia szabályozási elemző, Szabályozáskoordinációs Osztály
Dr. Csalár Dorina hotline ügyvivő jogi munkatárs, Digitálisműveltség-fejlesztési Osztály

Megfigyelőként jelen van:

Gyetven Jánosné jeltolmács
Kéry Ferenc Magyar Kábelkommunikációs Szövetség
Kovács Anna Sára UNICEF
Papp Tamás Online Projects Kft.
Paré Kristóf

Somogyi Tamás
Spinner Zoltánné jeltolmács

A Gyermekvédelmi Internet-kerekasztal napirendje

1. Megnyitó

2. A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság által fejlesztett szűrőszoftver (a továbbiakban: szűrőszoftver vagy szoftver) működésének bemutatása.

3. Javaslat a szűrőszoftver alapbeállításainak Kerekasztal általi véleményezésére, és az erre vonatkozó döntést előkészítő munkacsoport megalakítására.

4. Egyéb

A napirendi pontok tárgyalása

1. Megnyitó

1.1. Az ülést dr. Bene Emese, a Kerekasztal Elnöke (a továbbiakban: Elnök) 14 óra 08 perckor megnyitotta, és köszöntötte a Kerekasztal tagjait, illetve a résztvevőket.

1.2. Az Elnök bemutatta az NMHH képviseletében megjelent dr. Csalár Dorinát, majd kérte, hogy a megjelent vendégek mutatkozzanak be. Ennek keretében Kovács Anna Sára mutatkozott be az UNICEF képviseletében, akit Tausz Katalin delegált az ülésre. Bemutatkozott a dr. Baracsi Katalin meghívására résztvevő Paré Kristóf és Somogyi Tamás, akik előadták, hogy szűrőszoftver-fejlesztéssel foglalkoznak, ezért érdeklődnek az ülés témája iránt. Bemutatkozott továbbá Kéry Ferenc a Magyar Kábelkommunikációs Szövetség, Papp Tamás pedig a szűrőszoftvert fejlesztő Online Projects Kft. képviseletében.

Az Elnök előadta, hogy az ülés tanácskozási és szavazati joggal rendelkező résztvevői kizárólag a kerekasztal tagjai, és elnöke.

1.3. Az Elnök megállapította, hogy az ülésen a Kerekasztal tagjainak több mint fele jelen van, így az ülés határozatképes. Ezt követően tájékoztatta a tagokat az ülés napirendjéről. Javasolta továbbá, hogy az ülésen hozott döntéseknek a Kerekasztal elnökével közös kiadmányozására jelöljék ki Váradiné Kónya Ildikó tagot.

1.4. A tagok egyhangú szavazattal elfogadták a napirendet és kijelölték Váradiné Kónya Ildikót a Kerekasztal jelen ülésén írásba foglalt döntéseinek a Kerekasztal elnökével közös kiadmányozására.

2. A szűrőszoftver fejlesztésének indoka, működésének bemutatása

2.1. Az Elnök előadta, hogy a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 9.§ (11) bekezdése előírja a köznevelési intézmények számára, hogy a gyermekek, tanulók számára hozzáférhető, internet-hozzáféréssel rendelkező számítógépeket a gyermekek, tanulók védelmét lehetővé tevő, könnyen telepíthető és használható, magyar nyelvű szoftverrel kötelesek ellátni a gyermekek és tanulók harmonikus lelki, testi és értelmi fejlődése védelmének érdekében. A köznevelési intézmények számára több szűrőszoftver is rendelkezésre áll, azonban ezek sok esetben fizetősök, illetve – még ha ingyenesek is – problémát jelent, hogy a szoftverek a köznevelési intézmények körében különösen elterjedt Linux operációs rendszeren nem futtathatók. Emellett, a rendelkezésre álló megoldások

céljukat tekintve otthoni alkalmazásra kerültek kifejlesztésre, és több-felhasználós környezetben, így a köznevelési intézményekben nehézkesen használhatók, különös tekintettel arra, hogy sok iskolában Linux operációs rendszert használnak.

A jelenleg ingyenesen rendelkezésre álló szűrőszoftverek nehézkes használata, nem minden operációs rendszerre való alkalmassága miatt, továbbá az oktatási intézményekben felmerülő speciális igények kielégítésére indult el a szűrőszoftver hatósági fejlesztése, amely várhatóan az eddigiekhez képest jelentősen növeli a szűrőszoftverek elterjedtségét, használatát, különösen az oktatási intézményekben. Az NMHH segíteni szeretné ezzel a fejlesztéssel a közoktatási intézményeket a törvényi kötelezettségük végrehajtásában, a szűrőszoftver tesztelése keretében a szoftver leírása és a szoftver elérhetősége 50 intézménynek került elküldésre, várva az intézmények visszajelzéseit.

Ezt követően az Elnök felkérte Tarcsai Zoltánt, hogy mutassa be a szűrőszoftver működését.

2.2. Tarcsai Zoltán és Papp Tamás az alábbiak szerint mutatta be a Kerekasztal tagjainak a szűrőszoftver működését:

Először Tarcsai Zoltán a Netszűrő elnevezésű szűrőszoftver két fő elemét ismertette. Elmondta, hogy a szoftver segítségével a rendszer egyik alapelemként olyan pendrive hozható létre, amely úgy működik, mint egy kis számítógép. Tartalmaz egy Linux-alapú operációs rendszert, továbbá egy internetböngészőt (Firefox). A pendrive-ot egy számítógéphez csatlakoztatva, majd a számítógépet elindítva a kiskorú az életkorának megfelelő, a számára káros tartalmaktól mentes, szűrt internethez juthat. A szűrés szabályrendszerét előzetesen az adminisztrációs felületen az adott kiskorú tanára/gondviselője tudja beállítani. Ez az adminisztrációs felület képezi a rendszer másik alapelemét.

A tanár a regisztrációt követően, az azt követő belépéssel tudja az előzőekben említett pendrive(ok)at létrehozni, illetve felhasználói profilokat (2. osztály, 7. osztály stb.) kialakítani. Az osztály nevének és az osztályban levők születési idejének megadásával egy alapbeállítás rendelődik minden egyes felhasználóhoz, amelyet a tanár aztán a továbbiakban még finomíthat. Itt lehet meghatározni, hogy az adott profilhoz tartozók az alapbeállításhoz képest milyen további tartalomkategóriákhoz nem férhetnek hozzá, illetve itt lehet megadni azt is, hogy mely oldalakat tudjon mindenképpen letölteni (fehérlista) a kiskorú, illetve melyeket biztosan nem.

Ezután Tarcsai Zoltán bemutatta még, hogyan lehet a rendszer által használt blacklistre további elemek felvitelét javasolni, illetve szavazással eldönteni, hogy az adott honlap ténylegesen rákerüljön-e a blacklistre, illetve milyen kategóriák esetében történjen meg az elérhetőség tiltása.

Ezt követően Papp Tamás és Tarcsai Zoltán néhány példán keresztül bemutatták, hogy a pendrive használata során hogyan történik a szűrt internet használata.

2.3. Ezt követően a tagok a bemutatottak alapján ismertették a szűrőszoftverrel kapcsolatos észrevételeiket:

Mikesy György méltatta a fejlesztés tényét, javasolta, hogy legyen több rajzos ikon annak érdekében, hogy azt a kisebbek könnyebben tudják használni, továbbá felmerül kérdésként, hogy gyógypedagógiai intézmény kapott-e a szűrőszoftverről tájékoztató levelet. Tarcsai Zoltán elmondta, hogy a kérdésnek utána néz és a szoftver elérhetőségét elküldi Mikesy Györgynek. Az Elnök jelezte továbbá, hogy aki ezt kéri, annak szintén elküldésre kerül annak az oldalnak a linkje, ahonnan a szoftver letölthető.

Dr. Dávid Róbert megkérdezte, hogy megtekinthető-e a szoftver rendszerterve, drótváza és hogy a szoftver melyik szabvány szerint akadálymentesített. Tarcsai Zoltán előadta, hogy a rendszerterv megismerhető, a másik két kérdésre a későbbiekben tud választ adni.

Táler Orsolya kérdésére, hogy mi történik akkor, ha a pendrive-ot kihúzzák a gépből, illetve miért van a pendrive-ra szükség, Papp Tamás elmondta, hogy egyszerűbb, ha maga a pendrive tartalmazza a szoftver háttereként szolgáló operációs rendszert, mintha egy gépre kellene több operációs rendszert telepíteni és azok között váltogatni, továbbá a későbbiekre tervezett, az otthoni használatot is lehetővé fejlesztésnek is jobb alapjául szolgál ez a megoldás. Ha pendrive-ot kihúzzák a gépből, az visszaáll alaphelyzetbe. Tarcsai Zoltán hangsúlyozta továbbá, hogy az iskoláknak nem annyi pendrive-ot kell beszerezni, ahány tanulójuk van, hanem amennyi gyermekek által használt munkaállomásuk, mivel egy pendrive-hoz több gyermek, korcsoport is rendelhető.

Dr. Szilágyi Zsuzsanna megkérdezte, hogy hogyan fog viselkedni a munkaállomás, ha arról kihúzzák a pendrive-ot és hogy az NMHH milyen gyakran fogja frissíteni a szoftver beállításait tekintettel a gyorsan változó környezetre. Tarcsai Zoltán elmondta, hogy éppen a beállítások állandó frissítésére jön létre a létrehozni tervezett munkacsoport. Az Elnök előadta, hogy az NMHH tervezi a szoftver folyamatos fejlesztését, többek között a Kerekasztal közreműködésével.

Dr. Csömör Magdolna megkérdezte, hogy ki fogja megvenni az iskoláknak a pendrive-okat. Az Elnök előadta, hogy maguk az iskolák, az NMHH a szoftvert teszi ingyenesen elérhetővé.

Sztern Zoltán szintén megkérdezte, hogy mi szükség van a pendrive-ra, a megoldás miért nem tud működni proxyszervereken keresztül a pendrive kihagyásával, e javasolt megoldást a Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat szívesen tesztelné is. Papp Tamás előadta, hogy e kérdésben még egyeztet a kollégáival.

Kőrösné dr. Mikis Márta üdvözölte a fejlesztést, várja azoknak az iskoláknak a visszajelzéseit, akik már kipróbálták a szoftvert. Emlékeztet továbbá arra, hogy kevés az olyan lehetőség, hogy a tanuló az iskola számítógéptermben netezzen, mert ott az informatika órák zajlanak és a gyermekek úgyis a mobilnetjüket használják. Emlékeztetett továbbá az iskolák anyagi nehézségeire a pendrive-ok beszerzésével összefüggésben. Az Elnök hangsúlyozta, hogy az NMHH önkéntesen e szoftver kifejlesztésével a közoktatási intézmények törvényi kötelezettségeinek végrehajtásában igyekszik segíteni, de e feladatot nem vállalhatja át teljesen. Az Elnök is hangsúlyozta, hogy a pendrive-os használat teszi lehetővé, hogy az intézményi használat mellett az esetleges otthoni, lakossági használat se legyen kizárt.

Mikesy Görgy elmondta, hogy véleménye szerint minden gyerekre kell majd egyedileg rá szabni a pendrive-ot és az NMHH fel kell készülnön az iskolák részéről érkező sok kérdésre a szoftver használatával kapcsolatban, továbbá hogy szükséges lenne a közoktatási intézmények fenntartóit tájékoztatni. Az Elnök elmondta, hogy természetesen a Klebelsberg Központ, mint intézményfenntartó is tájékoztatva lett a szoftver fejlesztéséről és elérhetőségéről.

Dr. Németh Tibor javasolta, hogy kerüljön fejlesztésre egy minden platformra és operációs rendszerre jó általános szűrőszoftver. Az Elnök előadta, hogy ezt a feladatot a Digitális Gyermekvédelmi Stratégia már tartalmazza, ebben az NMHH mint közreműködő van megjelölve, de e feladatnak nem felelőse. Ez ügyben egyeztetések is történtek már dr. Deutsch Tamással, a magyar internet fejlesztésével kapcsolatos kormányzati feladatok, azaz a Digitális Jólét Programja összehangolásáért és megvalósításáért felelős miniszterelnöki biztossal.

Bogdándi Ferenc előadja, hogy olyan megoldás lenne az ideális, hogy a gyermek belép az iskola területére és ott már csakis szűrt internetet használhat. Az Elnök és Papp Tamás felhívta a figyelmet a megoldás technikai nehézségeire, dr. Csömör Magdolna pedig az ezzel kapcsolatos alapjogi aggályokra.

Az Elnök előadta, hogy igény esetén bármelyik tagnak elküldik a szoftver elérhetőségét és felhasználói leírását. Előadta továbbá a tagok felvetéseire reagálva, hogy a későbbiekben a Kerekasztal megalakítandó munkacsoportjának feladata lehetne a fekete- és fehérlisták frissítése is.

3. Javaslat a szűrőszoftver alapbeállításainak Kerekasztal általi véleményezésére, és az erre vonatkozó döntést előkészítő munkacsoport megalakítására

3.1. Az Elnök előadta, hogy a szűrőszoftver egyes beállításainak meghatározása, így a korhatár-besorolási, illetve fekete- és fehérlistákkal összefüggő feladatok pedagógiai, illetve médiaértéssel összefüggő kompetenciákat igényelnek, ezért javasolja a Kerekasztal bevonását a szűrőszoftver véglegesítéséhez.

Az Elnök ismertette, hogy a Kerekasztal ügyrendjének 4. pontja alapján a Kerekasztal az egyes döntéseinek előkészítésére – eseti vagy adott ügytípust tekintve általános jelleggel – a tagok közül kijelölt munkacsoportot alakíthat. A munkacsoport – a felhatalmazása körébe tartozó ügyben vagy ügytípusban – a döntésre vonatkozó javaslatot tartalmazó előterjesztést készíti.

A szükséges kompetenciával rendelkező tagokból alakítandó munkacsoport feladata a korhatár-besorolási, illetve fekete- és fehérlistákkal összefüggő beállítások, valamint az azok alapjául szolgáló szempontrendszer meghatározásának véglegesítése céljából előterjesztés készítése.

A munkacsoport feladatait az Elnök a fentiek értelmében az alábbiakban összegezte:

- a) A szűrőszoftver egyes beállításainak, így különösen a korcsoportok életkori határainak véleményezése.
- b) Az egyes korcsoportok által megtekinthető tartalmak szempontrendszerének meghatározása.
- c) A fehér- és feketelista véleményezése, a listára való felkerülés szempontrendszerének meghatározása.

Erre tekintettel az Elnök a fenti feladatok elvégzésére javasolta a munkacsoport létrehozását, az alábbi tagokkal:

1. Váradiné Kónya Ildikó, NMHH
2. dr. Baracsi Katalin, Katolikus Ifjúsági és Felnőttképzési Egyesület; Magyar Jog- és Államtudományi Társaság
3. dr. Pócsik Ilona, Önszabályozó Reklám Testület; Reklám Világszövetség; Médiasmart Egyesület
4. Táler Orsolya, Kék Vonal Gyermekkrízis Alapítvány
5. Kőrösné dr. Mikis Márta, Informatika-Számítástechnika Tanárok Egyesülete

Az Elnök előadta, hogy a munkacsoport a döntésre vonatkozó javaslatot tartalmazó előterjesztést készíti a Kerekasztal következő ülésére.

A Kerekasztal az Elnök javaslatát egyhangúan elfogadta.

3.2. Az Elnök kihirdette a Kerekasztal alábbi döntést:

„A Gyermekvédelmi Internet-kerekasztal 2/2017. (VI. 22.) számú döntése

a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (a továbbiakban: NMHH) által kifejlesztett szűrőszoftver (a továbbiakban: szűrőszoftver) egyes beállításait meghatározó munkacsoport felállításáról.

A Kerekasztal munkacsoportot hoz létre abból a célból, hogy az:

- véleményezze a szűrőszoftver egyes beállításait, így különösen a korcsoportok életkori határait,
- meghatározza az egyes korcsoportok által megtekinthető tartalmak szempontrendszerét,
- véleményezze a fehér- és feketelistákat,
- meghatározza a listára való felkerülés szempontrendszerét.

A munkacsoport tagjai:

1. Váradiné Kónya Ildikó, NMHH
2. dr. Baracsi Katalin, Katolikus Ifjúsági és Felnőttképzési Egyesület; Magyar Jog- és Államtudományi Társaság
3. dr. Pócsik Ilona, Önszabályozó Reklám Testület; Reklám Világszövetség; Médiasmart Egyesület
4. Táler Orsolya, Kék Vonal Gyermekkrízis Alapítvány
5. Kőrösné dr. Mikis Márta, Informatika-Számítástechnika Tanárok Egyesülete

A munkacsoport a döntésre vonatkozó javaslatot tartalmazó előterjesztést készíti a Kerekasztal soron következő ülésére.”

4. Egyéb

4.1. A tagok dr. Bene Emese elnök javaslatára megegyeztek abban, hogy a Kerekasztal következő ülésének időpontja: 2017. augusztus végén, szeptember elején lesz. A pontos időponttal kapcsolatosan az ügyrendnek megfelelően értesítik a tagokat.

Dr. Bene Emese elnök az ülést 15.26-kor berekesztette.

Leíró:

dr. Németh Gábor

Hitelesítette:

Ellenjegyezte:

Váradiné Kónya Ildikó s.k.
a Kerekasztal tagja

dr. Bene Emese s.k.
a Kerekasztal elnöke